

ARLIE RUSSELL
HOCHSCHILD

Vreemdelingen
in hun
eigen land

Een reis door rechts Amerika

A
U
P

New York Times Bestseller

Vreemdelingen in hun eigen land

Amsterdam
University
Press

Amsterdam
University
Press

Vreemdelingen in hun eigen land

Een reis door rechts Amerika

Arlie Russel Hochschild

AUP

Amsterdam
University
Press

Oorspronkelijke uitgave: Arlie Russell Hochschild, *Strangers in Their Own Land. Anger and Mourning on the American Right*. New York: The New Press, 2016
[ISBN: 978-1-62097-225-0]
© A.R. Hochschild, 2016

Vertaling: Ingrid Smeets, Inkwell Text & Translations

Afbeelding omslag: Westlake, LA. Foto: Holllandse Hoogte/William Widmer/
Redux

Ontwerp omslag: Klaas Wijnberg
Ontwerp binnenwerk: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 94 6298 573 5
e-ISBN 978 90 4853 689 4 (pdf)
e-ISBN 978 90 4853 690 0 (ePub)
NUR 740 | 754

Uitgeverij AUP is een imprint van Amsterdam University Press.

© A.R. Hochschild / Amsterdam University Press B.V., Amsterdam 2017

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16B Auteurswet 1912 j° het Besluit van 20 juni 1974, Stb. 351, zoals gewijzigd bij het Besluit van 23 augustus 1985, Stb. 471 en artikel 17 Auteurswet 1912, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3051, 2130 KB Hoofddorp). Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de uitgever te wenden.

Amsterdam
University
Press

*Voor
Harold en Annette Areno*

*En voor
Willie, Wilma, Marylee, Mike T., Clara en de generaal*

Amsterdam
University
Press

Amsterdam
University
Press

Inhoudsopgave

Voorwoord	9
-----------	---

Deel 1: De grote paradox

1. Naar het hart reizen	17
2. 'Toch nog iets goeds'	45
3. Zij die niet vergeten	61
4. De kandidaten	81
5. Het 'persoonlijkheidstype dat de minste weerstand biedt'	103

Deel 2: Het maatschappelijk veld

6. De industrie	117
7. De staat	135
8. De preekstoel en de pers	157

Deel 3: Het diepe verhaal en de mensen eruit

9. Het diepe verhaal	179
10. De teamspeler	201
11. De kerkganger	219
12. De cowboy	233
13. De rebel	247

Deel 4: De nationale context

14. De brandhaarden uit de geschiedenis	263
15. Niet langer vreemdelingen	281
16. 'Ze zeggen dat er prachtige bomen zijn'	293

Bijlagen	309
Bibliografie	325
Noten	345
Index	413

Amsterdam
University
Press

Voorwoord

Toen ik vijf jaar geleden met dit onderzoek begon, was ik me ernstig zorgen aan het maken over de steeds groter wordende vijandige scheuring tussen twee politieke kampen in ons land. Voor velen van links leken de Republikeinse Partij en Fox News erop gebrand om een groot deel van de federale overheid te ontmantelen, op hulp aan de armen te bezuinigen en de machtige en rijke 1 procent nog meer macht en geld te geven. Voor velen van rechts was die overheid zelf een machtsvergarende elite, die pseudodoelen in het leven riep om haar controle te vergroten en makkelijk geld uitdeelde in ruil voor een trouwe stem op de Democraten. Sindsdien zijn er in beide partijen barsten ontstaan en is Donald Trump plotseling op het toneel verschenen, waarmee de polsslag van het Amerikaanse politieke leven is versneld. Ik had enig inzicht in het vrijzinnig linkse kamp, dacht ik, maar wat gebeurde er allemaal aan de rechterzijde?

De meeste mensen die deze vraag stellen, benaderen hem vanuit politiek perspectief. En hoewel ook ik mijn opvattingen heb, was ik als socioloog heel erg geïnteresseerd in de vraag hoe het leven *voelt* voor mensen van rechts, ofwel in de emotie die aan de politiek ten grondslag ligt. Om hun emoties te begrijpen, moest ik me in hen verplaatsen. Toen ik dat probeerde, liep ik tegen hun 'diepe verhaal' aan, een verhaal *zoals dat werd gevoeld*.

Het onderwerp politiek was een hele overgang voor mij, maar mijn close-upbenadering was dat niet. In een eerder boek, *The Second Shift*, heb ik me gericht op de eeuwige vraag hoe ouders de zorg en tijd voor een privéleven combineren als ze beiden buitenshuis werken. Zo zat ik opeens op de keukenvloer bij werkende ouders thuis om te kijken welke ouder door een kind werd geroepen, welke ouder de telefoon opnam en hoe dankbaar de ene partner de andere partner, relatief gezien, was. Op zoek naar een gezinsvriendelijke werkomgeving hing ik rond op de parkeerplaatsen van fabrieken en hoofdkantoren van grote ondernemingen om te zien hoe laat de vermoeide werknemers

huiswaarts keerden (*The Time Bind*) en verkende ik de fantasieën van werknemers over de vakanties die ze zouden houden, het instrument dat ze zouden leren bespelen 'als ze maar eens tijd hadden'. Ik heb diepte-interviews gehouden met kindermisjes uit de Filipijnen (*Global Woman*) en ik heb, in een dorpje in Gujarat in India, commerciële surrogaatmoeders geïnterviewd die als draagmoeder dienden voor de genetische baby's van westerse klanten (*The Outsourced Self*). Door al dat onderzoek ben ik sterk voorstander geworden van betaald ouderschapsverlof voor werkende ouders van pasgeboren of geadopteerde kinderen; een beleidsmaatregel die alle grote industrienaties ter wereld kennen behalve de Verenigde Staten. Nu de meeste Amerikaanse kinderen in een huishouden wonen waarin alle volwassenen werken, leek betaald ouderschapsverlof mij een zeer welkome, humane gedachte die al lang gerealiseerd had moeten zijn. Maar dit ideaal is in botsing gekomen met een nieuwe waarheid: velen ter rechterzijde zijn juist tegen overheidssteun voor werkende gezinnen. Sterker nog, afgezien van het leger willen ze helemaal niet veel overheid. Andere idealen, zoals het milieu beter beschermen, de opwarming van de aarde afwenden, een einde maken aan dakloosheid, staan voor dezelfde, stevig gesloten deur. Ik besepte dat als we overheidssteun willen krijgen om deze doelen te bereiken, we de mensen moeten begrijpen die de overheid eerder zien als het probleem dan als de oplossing. En zo kwam het dat ik aan mijn reis begon naar het hart van Amerikaans rechts.

Al eind jaren zestig voelden mijn man Adam en ik een scheuring aankomen in de Amerikaanse cultuur en trokken we naar Santa Ana in Californië om er een maand in de Kings Kauai Garden Apartments te gaan wonen (compleet met oerwoudvogel- en dierengeluideneffecten die in een gemeenschappelijke, als jungle ingerichte patio te horen waren). We wilden aanhangers van de John Birch Society leren kennen, een rechtse voorloper van de Tea Party. We woonden bijeenkomsten van het genootschap bij en praatten er met zoveel mogelijk mensen. Vele aanhangers die we ontmoetten waren opgegroeid in een klein stadje in het

Midwesten en voelden zich zwaar gedesoriënteerd in de anomische voorsteden van Californië. Dit ongemakkelijke gevoel zetten ze om in de overtuiging dat de Amerikaanse samenleving door de communisten dreigde te worden overgenomen. Als we om ons heen keken, konden we goed begrijpen waarom ze het gevoel hadden dat ze waren 'overgenomen': in enkele jaren tijd waren complete sinaasappelboomgaarden veranderd in parkeerplaatsen en winkelcentra, een voorbeeld van grotendeels ongeplande stedelijke uitbreiding. Ook wij hadden het gevoel dat we door iets waren overgenomen, al was dat niet het communisme.

Het grootste deel van mijn leven zit ik al in het progressieve kamp, maar de afgelopen jaren wilde ik de mensen aan de rechterzijde beter leren begrijpen. Hoe waren zij aan hun opvattingen gekomen? Zouden we het eens kunnen worden over bepaalde kwesties? Door deze vragen reed ik op een dag van fabriek naar fabriek in de deprimerende industriegebieden van Lake Charles in Louisiana met Sharon Galicia, een hartelijke, alleenstaande moeder en tengere blonde schoonheid, op haar ronde om ziektekostenverzekeringen te verkopen. Ze was niet van haar stuk te brengen door het oorverdovende gesnerp van een zaag die enorme platen metaal doorsneed en ze maakte grapjes met de arbeiders, die hun beschermingsmaskers tot hun wenkbrauwen hadden opgeklapt en met hun armen over elkaar stonden. Ze wist haar verkooppraatjes charmant en overtuigend te brengen. ('Wat nou als je een ongeluk krijgt, je rekeningen niet kunt betalen of niet een maand op je verzekering kunt wachten? Wij verzekeren je binnen 24 uur.') Terwijl Sharon een pen pakte om het contract te laten tekenen, praatte ze met hen over de hertenjacht, over hoeveel alligatorvlees er moest zitten in *boudin* (een populair gepeperd worstje uit Louisiana) en wat basketbalclub de LSU Tigers de afgelopen wedstrijd had gedaan.

Sharons verhaal ontvouwde zich toen we van de ene naar de andere fabriek reden en ze vertelde hoe haar vader, een zwijgzame fabrieksarbeider, scheidde van haar probleemmoeder, hertrouwde en in een stacaravan dertig minuten rijden verderop ging wonen, allemaal zonder iets daarover tegen haar of haar

broer te zeggen. Ik vertrok boordevol vragen. Wat was er met haar vader gebeurd? Hoe had het lot van dit huwelijk haar beïnvloed als jong meisje, vervolgens als echtgenote en nu als alleenstaande moeder? Hoe zagen de levens eruit van de jonge kerels met wie ze stond te praten? Waarom was deze intelligente, attente, vastberaden jonge vrouw, iemand die zou hebben kunnen profiteren van betaald ouderschapsverlof, enthousiast lid van de Tea Party, een partij waarvoor dit een ondenkbare gedachte was?

Ik heb Sharon natuurlijk meteen bedankt dat ik haar mocht volgen op haar ronde, maar later heb ik haar nog eens in gedachten bedankt omdat ze mij haar vertrouwen had geschonken en met mij in contact wilde komen. En na een tijdje bedacht ik dat het soort contact dat ze me had geboden waardevoller was dan ik eerst had aangenomen. Het bouwde het metselwerk voor een empathiebrug. Aan beide kanten veronderstellen we ten onrechte dat je door empathie met de 'andere' kant niet meer helder kunt analyseren, terwijl je in werkelijkheid pas aan de andere kant van die brug met de belangrijkste analyse kunt beginnen.

De Engelse taal geeft ons niet veel woorden om het gevoel te beschrijven dat je je hand uitsteekt naar iemand uit een andere wereld en *dat dit wordt gewaardeerd*. Er komt dan iets heel eigens, iets wederkerigs tot stand. Wat een geschenk. Dankbaarheid, ontzag, waardering: al die woorden zijn van toepassing en ik weet niet welk ik moet gebruiken. Maar ik denk dat we een speciaal woord nodig hebben en dat een ereplaats moeten geven, om daarmee een ontbrekende toets te herstellen op de culturele piano van de Engelstalige wereld. Door de polarisatie en het feit dat we elkaar steeds vaker gewoonweg niet kennen, wordt het heel makkelijk om genoeg te nemen met antipathie en minachting.

De hand reiken en een hand toegestoken krijgen was een ervaring die ik voor het eerst beleefde als kind van een ambtenaar van de Buitenlandse Dienst. In mijn kinderlijk denken had ik net als mijn vader een persoonlijke missie gekregen om vriendschap te sluiten met de mensen van alle landen waar we vanwege zijn

baan heen gingen. Ik had de opdracht om contact te maken, zo zag ik dat, met de mensen die zich anders kleeadden, spraken, liepen, er anders uitzagen en hun geloof anders beleden dan wij. Had mijn vader mij dat echt gevraagd? Ik denk het niet. Waarom zou ik dat moeten doen? Ik had geen idee. Dat inzicht kwam pas later. Vreemd genoeg voelde ik diezelfde dankbaarheid voor het met elkaar in contact komen toen ik vele decennia later met Sharon van fabriek naar fabriek reed, en toen ik met vele andere mensen praatte die ik in de loop van het onderzoek voor dit boek heb ontmoet. Ik had het gevoel dat ik opnieuw in het buitenland was, alleen was het dit keer mijn eigen land.